

(/)

[🏠 \(/ \)](#) > Biografier, erindringer (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60>)> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Kvinde kend din historie

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/gerhard-von-kamptz-bornholms-sidste-kommandant>)

Kvinde kend din historie

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2523

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie))

t (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie))

in ([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie&title=)

[historie&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/kvinde-kend-din-historie&title=))

Gry Jexen

Kvinde Kend Din Historie, Spejl dig i fortiden

Gyldendal. 336 sider. 299,95 kr.

Af Ida Munk

Bogen er inspireret af tankerne bag bogen fra 1975, *Kvinde kend din krop*. "Vi skal have adgang til viden om historiske kvinder for at få historisk bevidsthed om os selv. Kvinder skal være en helt naturlig del af alles historiske bevidsthed. Og kvinder skal skrives ind i historien". s. 8. Forfatteren, der præsenterer sig som historiker, mener, at kvinder er oversete i historiebøgerne. Dette ønsker hun at råde bod på dels gennem en podcast *Kvinde Kend Din Historie* dels med denne bog.

Forfatteren har valgt at portrættere 50 kvinder. Disse 50 kvinder er således taget ud af historien og indgår derfor netop ikke på lige fod med mændene i en ny historiefortælling. Denne problemstilling er forfatteren sig bevidst: "En bog med portrætter af 50 kvinder kan nemlig være med til at fastholde kvindehistorie som en gren for sig selv og dermed spærre vejen for, at kvinderne skrives ind i den store, samlede historie." s. 10. Forfatteren ønsker at fremstille den personlige, menneskelige historie. De præsenteres fordelt på ni temaer.

Ønsket om at skrive kvinderne ind i historien via denne metode – enkeltportrætter sat ind i temaer – kan vel lade sig gøre, hvis det bliver påpeget, at netop disse kvinder burde have (have haft) en tydelig placering i fag- og saglitteraturen. Her bliver konstruktionen skrøbelig: På den ene side fravælges Margrethe d. 1. og Karen Blixen, "fordi de let kommer til at tage alt fokus" s. 10 – Det kan de vel næppe, når hvert portræt holdes på 3-5 sider! – på den anden side medtages forfatterens (i offentligheden ukendte) mormor, fordi hun afspejler et typisk kvindeliv i 1950'erne og 1960'erne og altså ikke, fordi hun som person har sat sit præg på historiens forløb uden at blive anerkendt herfor. Man kunne have valgt at skrive fortællinger om konkrete kvinder som typiske for forskellige tidsaldre og dermed indskrive kvindelivet i historiens epoker, men det er ikke bogens sigte, selv om kvinderne inden for hvert tema beskrives kronologisk.

Det er ikke let at se, hvilke kriterier, der er brugt i udvælgelsen af de 50 kvinder (bortset fra, at de er afdøde). Er de udvalgt, fordi de er oversete i den danske historieskrivning eller fordi de har betydning for og i Danmarkshistorien? Nogle af navnene er kendte og kan ikke siges at være overset. Hvad enten det er det ene eller andet kriterium, mangler der nogen eller man kunne have forkortet listen:

Under temaet Kunst & Litteratur mangler Leonora Christine, som også kunne indgå i temaet Magt & Politik. Eller Johanne Louise Heiberg? Eller Agnes Henningsen, der både passer ind i det tema og i Ægteskab & Parforhold. Eller designeren Nanna Ditzel og væveren Vibeke Klint. Under uddannelse befinder Inge Lehmanns sig – hvorfor ikke udvide temaet til også at omfatte forskning, hvor hun vel henhører? – i øvrigt sammen med Marie Hammer, der også beskæftigede sig med kloden geologisk og zoologisk og med arkæologen og gastronomen Bi Skaarup samt med arkæologen og forskeren på Ny Carlsberg Glyptoteket Jette Christiansen. Og hvor gør vi af Fru Nimb eller Ingeborg Suhr, der inden for kvindefagene drev det til berømmelse i samtiden og generationer efter. Tine Bryld og Hanne Reintoft tilhører også den nyere tids historie, men har netop begge sat deres præg herpå – heller ikke de er med blandt de 50 udvalgte.

Det er kort sagt en vanskelig opgave, forfatteren har sat sig selv på; både at finde og opfylde relevante sorteringskriterier, når antallet 50 åbenbart har været styrende – uden vi får at vide hvorfor – og at fordele disse helt særlige mennesker i nogle temaer, der for de flestes vedkommende kun er halvt dækkende.

Man kan forestille sig, at bogen vil være nyttig til inspiration for historikere, der ønsker at sikre sig den kvindelige vinkel og kvindernes andel i deres fremstilling af historiske perioder. Men her er der ikke megen hjælp at hente rent fagligt: Der er ingen noter – heller ikke til direkte citater: Til hvert tema er knyttet en kort liste over anvendt litteratur. Forklaringen på dette kildevalg kan ligge i forfatterens ønske med bogen "- at formidle historie, så alle kan forstå den, og derfor er alle historiske mellemregninger ikke med." Dette ønske kan ligeledes være forklaringen på, at et portræt (af Jo Jacobsen) afsluttes med en for en faghistoriker lidt usædvanlige bemærkning: " ... og det er ikke til at vide, hvordan Jo Jacobsens arbejde havde udviklet sig, hvis ikke økonomisk krise og 2. Verdenskrig var kommet buldrende i slutningen af 1930'erne." s. 126. Nej, det er så sandt.

Under temaet Ægteskab & Parforhold finder vi Dea Trier Mørch – umiddelbart kunne hun måske snarere tilhøre et tema (der ikke behandles) om politik, kunst, kultur? Dette portræt er som de fleste udpræget beskrivende – ikke meget analyserende. " Hun blev meget optaget af den moderne plakatkunst, og politisk faldt hun pladask for den kommunistiske ideologi." s. 101. Hvis det er et citat fra en anden publikation, ville det være godt med en notehenvielse. Portrættet består hovedsagelig af citater fra Dea Trier Mørchs bøger, hvis indhold forstås som selvportræt. Her fattes en analyse af denne kunstners betydning for kvindesagen, for kunsten, for samtidshistorien og dermed nødvendigheden af, at også denne kvinde indgår i Danmarkshistorien.

Tilsvarende tilskrives et for Bodil Koch væsentligt personligt valg som et rent tilfælde: "Da Bodil Koch havde holdt over 100 foredrag om, at kvinder skulle gå ind i politik, gik det op for hende, at hun hellere selv måtte se at melde sig ind i et parti." s. 201. Hvis det faktisk forholdt sig sådan, at det sådan pludseligt "gik op for hende", havde det været godt med en notehenvielse.

(Professor) Ellen Andersen portrætteres over 2,5 side primært med en kort omtale af regnemodellen ADAM – hendes titel som professor nævnes ikke, skønt hun var højt estimeret i ind- og udland. En så kort omtale gør hende ikke ære.

Lige så ujævn er portrættet af Marianne Kamp, fodboldspilleren, hvor det bliver fodboldholdet og dets uventede sejre, der beskrives mere end Marianne Kamp – måske var det snarere kvindeholdet, der skulle portrætteres. s.269-275?

Måske er omfanget - valget af tallet 50 kvinder - en barriere for den grundige analyse af de enkelte kvinders oversete betydning for Danmarkshistorien. Det virker således uklart, om forfatteren viser/ vil vise, at kvinder er oversete? Nogle af de nævnte er vel ikke oversete, men kendte inden for deres fagområder.

Forbilledet bogen Kvinde kend din krop gik som bekendt ind i emnet, kvindens krop med en ny tilgang og dermed bl.a. hjælp til grundig selvundersøgelse af kvindens egen krop. Tilsvarende kunne ønsket om at påvise og uddrage kvindens betydning i og for historiens udvikling have udmøntet sig i en påpegning af de huller i historien, der faktisk kan og derfor bør ses udfyldt af kvinder eller påpegning af områder, hvor kvinderne er blevet sat i skyggen af mændene på trods af en selvstændig indsats. Denne bog giver desværre ikke en tilsvarende hjælp til at undersøge og placere de danske kvinders historiske betydning. Men det er forfriskende at få genoplivet de portrætterede kvinders indsats og blive præsenteret for nogle få mindre kendte kvinder.

[Historie-online.dk, den 12. maj 2021]